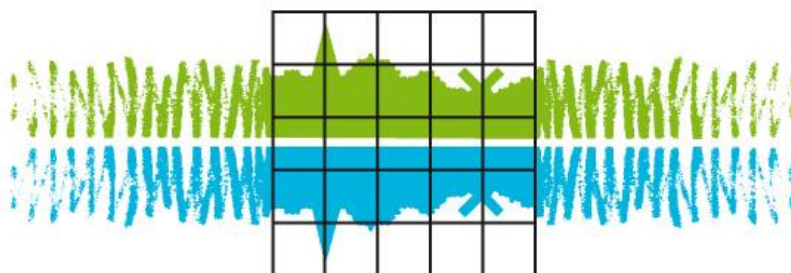

Jaarverslag 2015

‘Verknocht aan ons landschap’

Stichting Landschapsbeheer Gelderland
zorg voor ons landschap

Stichting Landschapsbeheer Gelderland
Rosendaal 2a
6891 DA Rozendaal
Tel: 026-3537444
Fax: 026-4437750
www.landschapsbeheergelderland.nl
info@landschapsbeheergelderland.nl

Rozendaal, 1 april 2016

Inhoudsopgave

pagina

Voorwoord	3
Inleiding	4
Beleid en organisatie	4
Winst voor het landschap 2015	8
Financiën 2015 en jaarplan 2016	13
Verantwoordingsverklaring	18
Bestuur, directie en medewerkers	20
Bijlage 1 Bezoldiging directie	24
Bijlage 2 Activiteitenverslag Schouwers onder ons erfgoed	25

Voorwoord

Succesvol partnerschap tussen mens en landschap!

In onze visie zijn mensen onlosmakelijk verbonden met het landschap en de natuur om hen heen. Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) voedt en organiseert het samenspel tussen vrijwilligers, grondeigenaren, organisaties en overheden om samen zorg te dragen voor ons karakteristieke landschap. We stimuleren en faciliteren lokale landschapszorg. Wij bieden mensen een concreet handelingsperspectief en zorgen met ons enthousiasme voor een zwaan-kleef-aan effect. De inzet van zoveel vrijwilligers en bewoners is onmisbaar, omdat zij de landschapskwaliteit behouden en versterken. Zonder hen zou het landschap er in Gelderland niet zo aantrekkelijk bij liggen. En om een ieder daar ook van te kunnen laten genieten leggen we samen met de streekbewoners Klompenpaden aan, die over historische paden, boerenland en landgoederen lopen.

Uit zeer recent onderzoek van Alterra (Van Dam, 2016) blijkt dat SLG met haar participatie-aanpak een breed pallet aan waarden creëert. Naast landschapswaarde zorgt onze aanpak ook voor sociaal-culturele en economische waarde. Mensen halen voldoening uit hun vrijwilligersinzet en ontwikkelen allerlei vaardigheden.

Met veel enthousiasme en gedrevenheid gaan wij in 2016 verder op de ingeslagen weg van het stimuleren van partnerschap in het landschap!

Doet u (weer) mee?

Arjan Vriend
directeur-bestuurder

Inleiding

Na informatie over beleid en organisatie, wordt de winst voor het landschap in 2015 toegelicht. Vervolgens wordt per thema (sleutelmerk) toelichting gegeven op een aantal projecten en worden een aantal kengetallen per regio en thema vermeld. Tot slot worden de financiën over 2015 en de beleidsvoornemens voor 2016 behandeld. Daarbij is ook aandacht voor de verantwoordingsverklaring en de samenstelling, nevenfuncties en bezoldiging van bestuur en directie (bijlage 1), alsmede de samenstelling en bezoldiging van het overige personeel.

Beleid en organisatie

Zorg voor ons landschap!

Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) is een ideële organisatie die zich inzet voor het cultuurlandschap; het landschap met heggen, boomgaarden, dijken, akkers, beekjes en boerenerven. Het landschap waarin mensen wonen, werken en recreëren. Het landschap waarin ook planten en dieren zich thuis voelen. We stimuleren lokale landschapszorg en vragen om faciliterend beleid van overheden. We ondersteunen en professionaliseren vrijwilligerswerk en stimuleren lokale samenwerking. Samenwerking stimuleert betrokkenheid, beleving en verantwoordelijkheid, wij zetten graag onze **daadkracht** in om op **inspirerende** en **deskundige** wijze onze partners te **ondersteunen**.

SLG heeft in 2015 een nieuw beleidsplan opgesteld, dat als basis dient voor uitvoering van haar beleid gedurende de periode 2016-2020.

Samenvatting beleidsplan 2016-2020

De missie van Stichting Landschapsbeheer Gelderland luidt: 'Zorg voor ons karakteristieke landschap'.

De beleidsdoelen zijn:

- Versterken van de landschappelijke identiteit van Gelderland
- Vergroten van de beleefbaarheid van de landschappen van Gelderland
- Vergroten van de duurzaamheid van de landschappen van Gelderland
- Beleidsdoelen voor de interne organisatie
-

De activiteiten worden geprofileerd en gecommuniceerd door middel van de zogenaamde sleutelmerken. De sleutelmerken staan voor de vier thema's die SLG onderscheidt binnen haar werkveld. De vier sleutelmerken zijn:

Dat doen we samen

Maak je erf goed

Ruimte voor plant

Bakens in de tijd

Proactief in de samenwerking!

Het provinciaal beleid kent een aantal uitvoeringsinstrumenten voor landschap. De gemeenten, de landgoederen en SLG zijn de voornaamste uitvoeringpartners van de provincie.

Begin 2012 hebben de provincie en SLG nieuwe afspraken gemaakt over de ondersteuning van het vrijwilligerswerk in het landschap voor de periode 2012 t/m 2016. In 2015 ontving SLG in dat kader jaarlijks een provinciale subsidie van € 350.000. Het betreft hier een subsidie voor de ondersteuning van bestaande vrijwilligersgroepen. Voor het opzetten en opleiden van nieuwe groepen zoekt SLG naar alternatieve financiering. In 2015 zijn op die manier 33 nieuwe vrijwilligersgroepen opgezet en nieuwe bewonersinitiatieven begeleid.

In 2015 heeft SLG gemeenten en landgoederen ondersteund bij het voorbereiden van subsidieaanvragen voor de provinciale landschapsregeling. Het betreft hier een provinciale subsidieregeling waar gemeenten en landgoedeigenaren gebruik van kunnen maken om landschapselementen aan te leggen en te herstellen en toegankelijkheid en educatie op te zetten. Het is mogelijk om subsidie aan te vragen voor het opzetten en opleiden van vrijwilligersgroepen die op hun beurt dan bezig gaan met landschapsherstel en het vergroten van toegankelijkheid en educatie.

De provincie heeft het Instituut voor Natuureducatie Gelderland (IVN Gelderland) in 2014 en 2015 een subsidie verstrekt onder de voorwaarde dat nauwer met de Gelderse Natuur en Milieu Federatie (GNMF) en SLG wordt samengewerkt en afgestemd en er alternatieven worden gezocht voor de provinciale subsidie aan IVN om de continuïteit van natuur- en milieu-educatieve activiteiten in Gelderland te waarborgen. Een voor SLG belangrijk onderdeel betrof het verzorgen van educatieve landschapsactiviteiten door de lokale vrijwilligersgroepen die met landschapsbeheer bezig zijn. SLG heeft IVN Gelderland gevraagd haar achterban te mobiliseren om samen met ons, en de landschapsbeheergroepen die wij sinds jaar en dag ondersteunen, te komen tot een duurzaam aanbod van educatieve landschapsactiviteiten. SLG is niet tevreden over de voortgang die IVN Gelderland heeft geboekt op dit onderdeel. SLG blijft zich ervoor inzetten om hechte lokale samenwerking te creëren tussen vrijwilligersgroepen om educatieve landschapsactiviteiten uit te voeren.

SLG heeft in 2015 de uitvoering van landschapsprojecten binnen de Regiocontracten opgeleverd (Ervenproject, Klompenpaden). Ook binnen Gelderse gebiedsontwikkelingsprojecten zijn mogelijkheden gevonden om onze participatieproducten te ontwikkelen en de participatie duurzaam te maken. Dit geldt met name voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie (Liniewacht) en voor de Hoogwatergeul Veessen-Wapenveld (Ervenproject, Landschapscursussen, Klompenpaden).

Meetnet Agrarisch Cultuurlandschap

SLG participeert in de ontwikkeling van het landelijk Meetnet Agrarisch Cultuurlandschap. Het Meetnet Agrarisch Cultuurlandschap is het meest gezaghebbende meetnet van Nederland op het gebied van landschapskwaliteit. Dit meetnet geeft ons de informatie die nodig is om te lobbyen voor een goed landschapsbeleid. We willen dat de informatie gebruikt wordt bij de Natuurbalans, waarmee het rijksbeleid wordt geëvalueerd.

Vanaf 2010 hebben wij, evenals andere provinciale organisaties landschapsbeheer, jaarlijks een (samengesteld) gebied van ongeveer 1.000 ha geïnventariseerd (nulmeting) op basis van de MKLE methode (monitor kleine landschapselementen). Alle landschapselementen, punt-, vlak- en lijnelementen, worden geïnventariseerd en de onderhoudstoestand en

bedreigingen van ieder element worden vastgelegd in een Geografisch Informatie Systeem (GIS). In 2014 hebben wij ons vijfde en laatste meetnetgebied geïnventariseerd.

Wij hebben nu een set van meetgebieden (een meetnet) verdeeld over de verschillende landschappen van Nederland. Jaarlijks wordt landelijk een rapportage opgesteld, waarin een analyse van de geïnventariseerde meetnetgebieden is gemaakt. In 2015 is het meetnetgebied dat in 2010 (5 jaar geleden) voor het eerst was geïnventariseerd (nulmeting) opnieuw geïnventariseerd (monitoring). Daarvoor hebben we een werkgroep Landschapsmonitoring opgericht. De deskundige vrijwilligers van de werkgroep hebben vanaf de openbare weg de veranderingen vastgelegd.

Meer landschapswinst door de Nationale Postcode Loterij

We zijn al sinds jaar en dag beneficiënt van de Nationale Postcode Loterij. We zijn de Nationale Postcode Loterij zeer erkentelijk voor hun financiële bijdrage, waarmee we ook in 2015 weer veel extra landschapswinst boekten op de volgende projecten:

Klompenpaden

We hebben een bijdrage geleverd aan de financiering van 4 nieuwe Klompenpaden in het Gelderse riviereengebied, aan uitbreiding van de functionaliteit van de Klompenpaden App, aan het betrekken van ondernemers bij de financiering van het beheer van nieuwe Klompenpaden, bij het vernieuwen van de Klompenpaden website, het ondersteunen bij de PR voor een boek over de eerste 50 Klompenpaden en het maken van een aantrekkelijk Klompenpaden jaarbericht over 2014.

Bewonersparticipatie gebiedsontwikkelingen

Als bewoners actief betrokken worden bij het opnieuw vormgeven van het landschap in een leefomgeving die door gebiedsontwikkelingen ingrijpend verandert, levert dat meteen een stuk landschapswinst op. Het ging om gebiedsontwikkelingen in het kader van waterveiligheid (Ruimte voor de Rivier), natuurontwikkeling (Gelders Natuur Netwerk), herstel van erfgoed (Nieuwe Hollandse Waterlinie), groene ruimte (Park Lingezen) en mobiliteit (snelwegen en provinciale wegen). We hebben voorstellen gedaan om met onze expertise bij te dragen aan de participatie van bewoners bij de ontwikkeling van landschapskwaliteit.

Maak uw erf goed

We merken dat er steeds meer bereidheid is bij burgers en bewoners om mee te doen aan landschapsontwikkeling en het beheer van het landschap in de eigen leefomgeving. We hebben in 2015 een nieuwe ervenfolder gemaakt ter verspreiding onder erfeigenaren. We hebben ook meer online informatie over ecologie op het erf beschikbaar gesteld. We hebben de deskundigheid van vrijwilligers die actief zijn in het onderhoud van het monumentaal groen op particuliere historische buitenplaatsen bevorderd en nieuwe gereedschappen voor hen aangeschaft, zodat nog beter toegerust zijn op hun taak om deze buitenplaatsen er als een plaatje te laten uitzien.

Lobby en beleidsbeïnvloeding

We financieren met NPL-middelen onze bijdrage aan de monitoring van het Meetnet Agrarisch Cultuurlandschap. Onze lobby in 'Den Haag' door ons landelijk bureau hebben we ook deels bekostigd met de middelen van de NPL. De provinciale lobby heeft opgeleverd dat vrijwilligers benoemd worden in de nieuwe Omgevingsvisie van de provincie Gelderland.

Heg Houtwal en Boomgaard

Door de plantuitdeelactie Houd de Bongerd Hoog zijn in 2014 1.200 fruitbomen aangeplant bij 130 particuliere grondeigenaren in het Gelderse landschap. Zo is een wezenlijke versterking van de landschappelijke kwaliteit gerealiseerd.

Verder hebben we met de NPL middelen een eenmalige vergoeding verstrekt aan boeren die nauw samenwerken met weidevogelvrijwilligers om specifieke maatregelen (rustzones en braakstroken) te treffen voor een goed broedsucces en vergroting van de overlevingskansen voor kuikens van Kieviten en grutto's, weidevogels die afhankelijk zijn van gunstige omstandigheden op akkers en in weilanden. Het gaat hier om gebieden waar de boeren geen subsidies voor weidevogelbeheer kunnen krijgen.

Lekker landschap

Met het landelijke project Lekker Landschap, waarvoor extra NPL middelen beschikbaar zijn gesteld, realiseren we in samenwerking met Stichting wAarde een aantal zogenaamde 'foodwalks' en een aantal 'foodevents'. We wijzen burgers op de mogelijkheden die het landschap biedt om ingrediënten uit het landschap te oogsten voor een lekkere maaltijd. We leggen de foodwalks aan over bestaande Klompenpaden.

Winst voor het landschap in 2015

SLG heeft de werkresultaten over 2015 opgevraagd aan alle bij haar aangesloten vrijwilligersgroepen en vrijwilligersinitiatieven. Het gaat om groepen waar SLG een ondersteunende rol heeft vervuld. De resultaten van de groepen/initiatieven zijn opgeteld en staan in dit hoofdstuk vermeld.

Landschapsprojecten

De projecten die we in 2015 hebben uitgevoerd, hebben geleid tot een flinke groei van de betrokkenheid van Gelderse inwoners bij het landschap in de eigen omgeving. Alle projecten droegen bij aan de kenmerkende identiteit en de beleefbaarheid van het cultuurlandschap. De projecten werden gefinancierd door overheden, de Nationale Postcode Loterij en direct belanghebbenden. Een greep uit de resultaten:

- Er zijn 500 nieuwe vrijwilligers geworven, die zich blijvend in gaan zetten voor het beheer van landschapselementen, monumentaal groen, archeologische elementen, de zorg voor een goed leefgebied voor kwetsbare diersoorten als de patrijs en de steenuil en voor het onderhoud van Klompenpaden;
- Ruim 20 dorpsgemeenschappen zijn aan de slag gegaan met het verbeteren van de landschapskwaliteit nabij hun dorpen;
- Met 17 nieuwe Klompenpaden, nieuwe aanloop- en verbindingroutes is 282 km nieuwe landschapsbeleving opgeleverd en zijn routenetwerken ontstaan;
- Werkgroep landschapsmonitoring opgericht om het Meetnet Agrarisch Cultuurlandschap te monitoren. Nogal wat landschapselementen blijken direct bedreigd en veel dragende landschappelijke structuren zijn nogal gehavend.

Vrijwilligersondersteuning en beheer Klompenpaden

Voor het beheer van landschapselementen en natuurgebiedjes zijn we in toenemende mate afhankelijk van de onbezoldigde inzet van vrijwilligers en bewoners. Onze inschatting is dat zij zo'n 25% van alle landschapselementen onderhouden. We faciliteren hen met kennis, kunde en gereedschap van goede kwaliteit zodat zij veilig en deskundig kunnen werken. Waar nodig stimuleren we het samenspel tussen vrijwilligers, grondeigenaren, organisaties en overheden. Van de provincie Gelderland ontvingen we een subsidie voor de vrijwilligersondersteuning. Deze is al enkele jaren niet meer toereikend om de kosten te dekken vanwege de sterke groei van het aantal vrijwilligers. Van gemeenten ontvingen we middelen om het onderhoud en het routebeheer van de Klompenpaden uit te voeren. De voornaamste wapenfeiten:

Kwantitatieve resultaten:

Met 8.000 vrijwilligers, 96 éénmalige initiatieven en 275 vrijwilligersgroepen:

- Vrijwilligers onderhouden 58 Klompenpaden (880 km);
- Vrijwilligers hebben o.a. 2.500 landschapselementen onderhouden (25 km lijnvormige landschapselementen), zo'n 5.500 bomen geknot en 4.000 fruitbomen gesnoeid;
- Vrijwilligers hebben 900 markante solitair staande bomen onderhouden;
- Vrijwilligers hebben 30 km beken en rietland onderhouden;
- Vrijwilligers hebben 80 poelen onderhouden;
- Vrijwilligers hebben 6.000 weidevogelnesten beschermd;

- Vrijwilligers hebben 39 steenuilenkasten geplaatst en 192 steenuilenkasten onderhouden;
- Vrijwilligers hebben 48 boerenlandhekken gemaakt en geplaatst;
- Vrijwilligers hebben 18 km aan soortenrijke akkerranden georganiseerd;
- Vrijwilligers hebben 30 bijenkasten gemaakt;
- Vrijwilligers hebben 180 ha aan heide van opslag ontdaan;
- Vrijwilligers hebben 45 ha aan jeneverbessen vrijgesteld;
- Vrijwilligers hebben op de Veluwe zo'n 10 km aan rasters verwijderd, geplaatst en onderhouden en droegen op die manier bij aan de zonerings van groot wild;
- Vrijwilligers hebben 131 ha aan schrale hooi- en graslanden onderhouden;
- Vrijwilligers hebben 62 km aan wandelpaden (niet zijnde Klompenpaden) onderhouden;
- Vrijwilligers hebben 95 km aan zwerfafval opgeruimd in het buitengebied;
- Vrijwilligers hebben 43 oral history interviews afgenomen en verhalen opgetekend, ook zijn vele foto's gemaakt;
- Er waren 1.732 deelnemers op 54 Gelderse werklocaties tijdens de landelijke Natuurwerkdag. Zij waren te gast op de werklocatie van een lokale vrijwilligersgroep.
- De vrijwilligers werkten samen met naar schatting 2.500 eigenaren van landschapselementen. Het gaat daarbij om boeren, buitenlui, gemeenten en natuurorganisaties.

Met 600 bewoners, 400 grondeigenaren en 80 lokale organisaties:

- 80.000 stuks bosplantsoen aangeplant;
- 1.868 hoogstamfruitbomen aangeplant;
- 1.752 laan- en knotbomen aangeplant;
- 525 beplantingsadviezen met betrekking tot erf en landschap;
- 3.880 bewoners waren aanwezig bij informatiebijeenkomsten, instructiebijeenkomsten en cursussen;
- 50 bewoners geïnterviewd voor het vastleggen van landschapsherinneringen;
- 400 grondeigenaren participeren in Klompenpaden en bieden recreatief medegebruik.

Voor de Gelderse economie/samenleving:

- Alle vrijwilligers leverden gezamenlijk 283.000 uren aan vrijwilligersinzet, hetgeen overeenkomst met 177 fte. Dit is ongeveer € 6,2 miljoen aan vermeden professionele kosten voor landschapswerkzaamheden.
- Het actieve vrijwilligerswerk draagt bij aan sociale cohesie, gezondheid, welzijn en welbevinden. Het geeft duizenden Gelderse inwoners een betekenisvolle invulling van vrije tijd en draagt flink bij aan een leefbare omgeving.
- Alle 58 klompenpaden zijn in de Klompenpaden App opgenomen en trokken in totaal naar schatting 287.000 wandelaars. Zij besteedden ruim € 2,0 miljoen bij het MKB op het Gelderse platteland.
- Vanuit professionele projecten is voor ongeveer € 465.000 afgenomen van overwegend Gelderse leveranciers van plantmateriaal, materialen, dienstverlening en gereedschappen. Samen met de professionele bezetting bij SLG zelf leidt dit tot werkgelegenheid en inkomen voor naar schatting 50 mensen en hun gezinnen.
- De Klompenpaden bevorderen het draagvlak voor natuur en landschap bij wandelaars, ondernemers en deelnemende grondeigenaren en zorgen voor een

- zeker gevoel van trots op de eigen omgeving.
- Onze website met informatie over landschap, projecten en vrijwilligerswerk bezocht door 44.000 unieke bezoekers;

Kwalitatieve resultaten:

In 2015 heeft SLG weer veel activiteiten opgezet en uitgevoerd. We betrekken burgers en bewoners actief bij de zorg voor het landschap. We merken dat er een grote bereidheid is bij burgers en bewoners om de handen uit de mouwen te steken en bij te dragen aan een ecologisch en cultuurhistorisch waardevol landschap. In en om de dorpen, langs de stadsranden, daar waar de bebouwing het landschap heeft opgeslokt en in het agrarisch cultuurlandschap, dat overal in Gelderland verschillende kenmerkende verschijningsvormen heeft. We zorgen ervoor dat burgers en bewoners leren hoe zij het landschap kunnen versterken, we begeleiden hen bij de eerste stappen in de uitvoering en faciliteren hen daarna met kennis, kunde en goed gereedschap. Zo zorgen wij dat de gedane investering in nieuwe bewonersparticipatie ook goed blijft 'renderen'.

We hebben dat in 2015 gedaan in de vorm van investeringsprojecten, waarbij we faciliterend optreden om de lokale landschapszorg georganiseerd te krijgen. Dat is het kenmerk van 'producten' als Dorpen in het Groen, Klompenpaden, Nieuwe vrijwilligersgroepen en Levend Landschap. En het is de manier waarop we continu onze inzet voor veilig, deskundig en betekenisvol vrijwillig landschapsbeheer vormgeven. Het gaat ons erom de burgers, bewoners, boeren, buitenlui, bestuurders een handelingsperspectief te bieden om tot samenwerking en samenspel te komen om hun wensen en belangen vorm te blijven geven in ontwikkeling en beheer van het landschap dichtbij, zodat het landschap van hen wordt. Wij blijven graag uitleggen hoe het landschap is ontstaan, wat het bijzonder maakt en wat de betekenis is voor hedendaagse functies. Ook de nieuwe 'sociale' media benutten we daarbij.

Vrijwilligerswerk (Dat doen we samen)

In 2015 zijn er op ons initiatief netto 33 nieuwe vrijwilligersgroepen/bewonersinitiatieven bij ons aangesloten. Daarmee staat de teller van het totaal aantal Gelderse vrijwilligersgroepen eind 2015 op 275 met in totaal 8.000 vrijwilligers. Zij betrokken bijna 1.400 kinderen van de basisschool en 800 jongeren van de middelbare school bij hun vrijwilligerswerk. Door de 32 weidevogelvrijwilligersgroepen zijn 6.000 nesten beschermd.

Op de eerste zaterdag van november hebben we traditiegetrouw de Natuurwerkdag georganiseerd en op 54 locaties hebben onze vrijwilligersgroepen hulp gehad van meer dan 1.900 deelnemers.

De grootste groep vrijwilligers is actief in het landschapsbeheer (knotters en zagers). Daarnaast zijn er 'specialisaties'; het snoeien van hoogstamfruit, de zogenaamde Hoogstambrigades (22 brigades in 2015), het opschonen en inventariseren van poelen (o.a. de Poelenwacht Brummen) en het onderhouden van Klompenpaden (58 klompenpadenwerkgroepen). We beschikken ook over een groep Oral History vrijwilligers (25 personen) die levensverhalen en herinneringen optekenen in relatie tot historisch beheer en gebruik van het landschap. In 2015 is door hen vooral geïnterviewd op het thema 'het leven op het boerenerf'. Op een aantal Gelderse landgoederen en buitenplaatsen zijn in 2015 nieuwe vrijwilligersgroepen opgezet. In totaal zijn er eind 2015 20 landgoed- en buitenplaatswerkgroepen. Er zijn ook vrijwilligers die zich specifiek voor een diersoort inzetten. De weidevogelvrijwilligers gaan ieder voorjaar op pad om agrariërs te wijzen op beschermingsmogelijkheden en markeren de nesten, zodat de agrariër bij zijn werkzaamheden rekening kan houden met de nesten. Gegevens over nesten worden tegenwoordig digitaal ingevoerd. Deze gegevens worden gebruikt voor de tweejarige landelijke Weidevogelbalans. Er zijn in de Achterhoek ook patrijzenwerkgroepen ontstaan, die bij de opstart door ons zijn gefaciliteerd. De steenuilvrijwilligers plaatsen en onderhouden steenuilkasten en ringen de jonge uiltjes.

De vleermuisvrijwilligers bieden hulp bij particulieren die een (beschermd) vleermuis in huis aantreffen en niet weten hoe zij daarmee om moeten gaan.

Verder zijn er prachtige landschapsboeken gemaakt door vrijwilligersgroepen, waar SLG financieel aan heeft bijgedragen. Het betreft een boek over de natuur in de Bommelerwaard en een boek over de Gorsselse heide.

Al deze vrijwilligers kunnen bij Stichting Landschapsbeheer Gelderland terecht voor verzekeringen, informatie, cursussen, begeleiding, (financiële) ondersteuning en het lenen van goed gereedschap.

Particulier landschapsbeheer

Burgers en buitenlui hebben inmiddels meer grond in eigendom dan Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer samen. Juist daarom is het van groot maatschappelijk belang hen te betrekken bij het herstellen, bewaren en vergroten van de kwaliteiten van hun eigendom. Ook boeren bereiden zich voor op de toekomst en onderzoeken hoe zij om kunnen gaan met het landschap. Binnen het sleutelmerk 'Maak je erf goed' ligt het accent op de vergroting van de landschapswaarden op eigen grond. De nieuwe buitenlui worden door middel van kennisoverdracht en voorlichting bewust gemaakt van de bijdrage van hun erven aan het landschap en uitgenodigd om onze plannen tot uitvoering te brengen. Boeren trachten we te laten participeren in aanleg en herstel door het hen zo gemakkelijk mogelijk te maken en samen te werken met lokale partijen die draagvlak hebben onder de boeren.

Ook de planten en dieren die onderdeel zijn van het Nederlandse cultuurlandschap behoeven aandacht. Zo'n 20 procent van alle Nederlandse diersoorten zijn voor hun overleving in belangrijke mate afhankelijk van het cultuurlandschap. Door de streekeigen landschapsstructuren te versterken en specifieke verbeteringen in de leefgebieden aan te brengen stellen we leef-, voortplantings- en fourageergebieden van dieren en planten veilig. Bewoners en bedrijven betrekken we bij de zorg voor plant en dier.

Landgoederen (Bakens in de tijd)

In het landschap zijn verschillende relictten te vinden, zowel gevormd door de natuur als relictten die herinneren aan het gebruik van het landschap door onze voorouders. Deze relictten zijn zichtbaar en onzichtbaar aanwezig. Door verschillende projecten, zoals de klompenpaden, maakt SLG het landschap leesbaar, zodat de geschiedenis van het landschap voor huidige en toekomstige generaties beleefbaar blijft. Ook de herinneringen van mensen kunnen gezien worden als sporen. In 2015 hebben we weer de nodige aandacht besteed aan deze relictten op landgoederen, bv. op en om de Appense dijk op de Oost-Veluwe. Landgoederen dragen in hoge mate bij aan de verscheidenheid van het landschap. In samenwerking met landgoedeigenaren hebben we landgoedwerkgroepen opgezet. Lokale burgers zetten zich als vrijwilliger in voor beheer en onderhoud van landschapselementen op landgoederen.

Erven in het landschap (Maak uw erf goed)

Er wonen steeds meer burgers in het buitengebied. Juist daarom is het van groot maatschappelijk belang hen te betrekken bij het herstellen, bewaren en vergroten van de kwaliteiten van hun eigendom. Ook boeren bereiden zich voor op de toekomst en onderzoeken hoe zij om kunnen gaan met het landschap. Binnen het sleutelmerk 'Maak je erf goed' ligt het accent op de vergroting van de landschapswaarden op eigen grond. De nieuwe buitenlui worden door middel van kennisoverdracht en voorlichting bewust gemaakt van de bijdrage van hun erven aan het landschap en worden uitgenodigd om de door SLG opgestelde beplantingsplannen tot uitvoering te brengen. Boeren trachten we te laten participeren in aanleg en herstel van het landschap door hen professionele uitvoering door groenaanemers en agrarische natuurverenigingen aan te bieden.

Bewoners en bedrijven betrekken we bij de zorg voor plant en dier. We attenderen bewoners in het buitengebied via www.erveningelderland.nl op het karakteristieke landschap, waarin zij wonen. We adviseren hen over de beplantingskeuze op hun erf en langs percelen en bieden praktische instructiefilmpjes aan over aanplant en onderhoud van landschapselementen. Daarnaast organiseren we beplantingsacties in samenwerking met gemeenten. Voor eigentijdse ontwikkelingen op het erf is voor bewoners de website www.streekeigentijdserf.nl opgezet.

Het belang van historische boerenerven hebben we in de publieke belangstelling gebracht door te participeren in het Nederlands Kampioenschap Maaien met de Zeis in het Nederland Openlucht Museum in Arnhem. De prijzen werden uitgereikt door Hank Bartelink, directeur van LandschappenNL.

De steenuil als ambassadeur van het landschap (Ruimte voor plant en dier)

Het cultuurlandschap is een leefgebied van vele soorten planten en dieren. Of het nu om vlinders, kieviten, vleermuizen, padden of steenuiltjes gaat. Voor de dieren die in het cultuurlandschap wonen vragen wij om ondersteuning. Een aantal dieren woont zelfs op het erf. Voor dieren op en om het erf bestaat bij bewoners veel belangstelling. De steenuil is een echte ambassadeur van het cultuurlandschap. Hij vertoeft het liefst in een afwisselend landschap met gevarieerde erven, die niet al te grondig zijn opgeruimd. In gemeenten langs de grote rivieren hebben we in samenwerking met lokale organisaties acties voor de steenuil georganiseerd. Er zijn 225 steenuilenkasten geplaatst en/of onderhouden.

Financiën 2015 en jaarplan 2016

De balans per 31 december 2015 en de staat van baten en lasten over 2015 is opgenomen in dit jaarverslag. De volledige jaarrekening is tegen betaling van verzendkosten opvraagbaar bij het secretariaat van SLG.

Balans per 31 december 2015

Activa	€	€	Passiva	€	€
Vaste activa			Stichtingsvermogen		
Materiële vaste activa direct in gebruik voor de doelstelling			Vrij besteedbaar vermogen		805.722
Inventaris	15.065		Continuïteitsreserve		
Viottende activa					
Onderhanden projecten	381.406				
			Kortlopende schulden		
Te ontvangen subsidies en overige inkomsten	299.091		Vooruitontvangen bedragen	590.598	
Overige vorderingen	16.121		Belastingen en premies sociale verzekeringen	46.479	
	-----		Overige schulden	158.449	
		306.212		-----	795.526
Liquide middelen		898.565			
		-----			-----
		1.601.248			1.601.248
		=====			=====

Staat van baten en lasten over het jaar 2015

	Begr 2015	Uitk 2015	Begr 2016
Baten	€	€	€
Aandeel in acties van derden –Bijdrage NPL	187.500	187.500	187.500
Beschikbaar uit fondsenwerving	187.500	187.500	187.500
Subsidies basistaken	350.000	350.000	350.000
Projectbijdragen	1.460.233	1.406.701	1.428.600
Renteresultaat	8.000	5.561	5.000
Overige baten	-	125	-
Totaal beschikbaar voor de doelstelling	2.005.733	1.949.887	1.971.100
Lasten			
Besteed aan de doelstelling			
Projecten en Advies			
Uitvoeringskosten eigen organisatie	1.180.447	1.057.074	1.172.545
Overige kosten	350.000	393.709	350.000
	1.530.447	1.450.783	1.522.545
Basistaken			
Uitvoeringskosten eigen organisatie	285.000	295.305	270.000
Overige kosten	65.000	73.518	80.000
	350.000	368.823	350.000
Totaal besteed aan de doelstelling	1.880.447	1.819.606	1.872.545
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie *	100.286	79.387	98.555
Som der lasten	1.980.733	1.898.993	1.971.100
Resultaat	25.000	50.894	0
Toevoeging/onttrekking aan			
- Continuïteitsreserve	25.000	50.894	0
- Bestemmingsreserve	-	-	-

* In de begroting 2016 is voor de kosten voor beheer en administratie begroot met een norm van 5% van de totale kosten. Het bestuur heeft deze norm in 2010 vastgesteld. Dit betekent dat het bestuur er naar streeft de kosten van beheer en administratie niet boven deze norm uit te laten komen.

De bovenstaande gecompriëerde cijfers zijn ontleend aan en consistent met het officiële verslag. Schimmel & Plante accountants en belastingadviseurs heeft een goedkeurende verklaring afgegeven bij de volledige jaarrekening.

Verschillenanalyse

De baten t.b.v. Projecten en Advies zijn in 2015 zo'n € 56.000 lager geweest dan begroot. De uitvoeringskosten van de eigen organisatie voor Projecten en Advies vielen zo'n € 123.000 lager uit, hetgeen de belangrijkste reden is van het behaalde financieel resultaat. De overige kosten voor Projecten en Advies waren zo'n € 44.000 hoger dan begroot en zijn volledig gefinancierd binnen de projecten.

Voor uitvoering van de Basistaken zijn wederom meer kosten gemaakt dan gedekt konden worden met de door de provincie beschikbaar gestelde subsidie. Deze kosten zijn nodig om de gewenste vrijwilligersondersteuning te leveren om de vrijwilligersgroepen zo succesvol mogelijk te laten opereren. De meerkosten zijn gefinancierd met het resultaat op Projecten en Advies.

Er is wederom uiterst doelmatig gewerkt. Het percentage van de kosten dat rechtstreeks besteed wordt aan de doelstelling bedroeg in 2015 93,3% (2014: 92,2%).

Toelichting op de rekening 'Beheer en Administratie':

De kosten, zoals genoemd in de "Aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie" van de VFI van januari 2008, worden naar rato toegerekend aan Beheer en Administratie. De toerekening is gebaseerd op het aantal uren dat directie, secretariaat, financieel administratief medewerkers en schoonmaakpersoneel besteden aan niet direct aan de doelstelling toe te rekenen werkzaamheden. De verhouding van deze uren ten opzichte van de totaal beschikbare uren van deze medewerkers is gerelateerd aan de loonkosten van de betreffende medewerkers. De uitkomst hiervan is vervolgens uitgedrukt in een percentage van de totale loonkosten van de stichting. Dit percentage is gehanteerd om de in de aanbeveling van de VFI genoemde kosten toe te rekenen aan Beheer en Administratie. De bestuurskosten zijn voor 100% toegerekend aan Beheer en Administratie.

Het bestuur heeft in 2010 besloten om te trachten de kosten voor Beheer en Administratie binnen 5% van de totale lasten te houden. In 2015 bedroeg het aandeel in de totale lasten 3,6%.

Vrij besteedbaar eigen vermogen

Het beleid van bestuur en directie is erop gericht een vrij besteedbaar eigen vermogen (in de vorm van een continuïteitsreserve) op te bouwen ter grootte van tenminste 75% van de jaarlijkse som van de totale bruto salarissen, inclusief werkgeverslasten en pensioenlasten (en exclusief eindejaarsuitkering) om tegenslagen op te vangen en beleidsmatige veranderingen te financieren. Door het resultaat is de continuïteitsreserve toegenomen tot 70,6%. Het bestuur acht het derhalve wenselijk dat het vrij besteedbaar eigen vermogen in 2016 verder toeneemt.

Beleidsvoornemens 2016 en het jaarplan 2016

In 2016 gaan we door met onze inspanningen om de participatie door burgers en bewoners bij de ontwikkeling, het herstel en het beheer van het landschap te bevorderen. We gaan in 2016 trachten goede afspraken te maken met de provincie en andere partijen om ons daarbij te ondersteunen. We streven naar een hogere subsidie voor de basistaken, omdat deze al jaren niet meer toereikend blijkt. Als het niet lukt financiering te vinden voor de gewenste ondersteuning van vrijwilligers, zien we ons genoodzaakt keuzes te maken en het service niveau naar beneden bij te stellen. We zullen dat dan in samenspraak met de Vrijwilligersadviesraad gaan doen.

Ook het ophalen van verhalen van mensen in relatie tot het landschap willen we blijven ondersteunen, mits we daar financiering voor kunnen krijgen. We positioneren ons als de organisatie voor Gelderse landschapsvrijwilligers en voor bewoners van het Gelderse buitengebied. Daarbij zullen we ook overheden, lokale organisaties en bedrijven gaan

betrekken om zo via meer betrokkenheid aan de basis meer continuïteit in het beheer en de toegankelijkheid van het landschap te krijgen.

We blijven inzetten op kwalitatief hoogwaardige gezamenlijke investeringen in het landschap en beheervormen op basis van burgerparticipatie. We willen particuliere grondeigenaren en bewoners van het buitengebied goed blijven begeleiden bij hun bijdragen aan streekeigenheid en landschapswaarde. Samenwerking tussen grondeigenaren en uitvoeringspartijen in een gebied is daarbij essentieel. Alleen als alle neuzen dezelfde kant op wijzen kunnen doeltreffend uitvoeringsmaatregelen worden getroffen en kan de landschapskwaliteit dientengevolge zichtbaar toenemen. We zullen de recent opgerichte agrarische collectieven, die vanaf 2016 verantwoordelijk worden voor de uitvoering van het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer, onze kennis aanbieden.

In 2016 zullen we de gemeenten blijven ondersteunen bij het opstellen van een meerjarenprogramma landschap op basis waarvan ze een subsidieaanvraag kunnen doen bij de provincie. Gezien de cofinancieringsvoorwaarde van de provincie, zullen we de gemeenten stimuleren om landschapsbudget op de begroting te houden om zo ook aan te kunnen haken op het provinciale landschapsbeleid. Op die manier kunnen de landschapsontwikkelingsplannen van gemeenten weer verder worden vormgegeven. Daarnaast voeren we ook weer de nodige projecten uit in het kader van het landschap als cultureel erfgoed. We doen dat op basis van een bottom-up benadering. Ook willen we via gemeenten en provincie werken aan de verbetering van het landschap als onderkomen van kwetsbare diersoorten. Maar ook vanuit bewonersinitiatieven, die we willen gaan aanmoedigen. Ook zullen we lokale zwerfafval opruiminitiatieven bij de opstart ondersteunen.

De toegankelijkheid van het cultuurhistorisch landschap zal door SLG verder worden vergroot. We gaan veel nieuwe klompenpaden opleveren en zullen onze medewerking verlenen aan het maken van een boek over de volgende 50 klompenpaden. We zullen onze ondersteuning aanbieden aan gemeenten voor het in standhouden van klompenpadennetwerken. Ook zullen we in gebieden zonder routenetwerken meedenken met gebiedspartners in het toegankelijker maken van het landschap. We kunnen daarbij de functie van routebureau vervullen.

We ondersteunen met behulp van de provinciale subsidie burgers die als vrijwilliger hun bijdrage aan het onderhoud van het landschap willen leveren. Krachtig burgerschap, dat zich uit in concrete daden vormt een belangrijke basis van de trots en de zorg voor het landschap. Er is nog steeds een latente vraag bij het maatschappelijk middenveld om zich in te zetten voor de eigen leefomgeving. Er is in de Gelderse samenleving steeds meer belangstelling voor het oppakken van de eigen verantwoordelijkheid voor het onderhoud van de leefomgeving, zoals het onderhouden van landschapselementen, het ontwikkelen en onderhouden van klompenpaden en het opruimen van zwerfafval. Wij zetten ons in voor de ondersteuning daarvan en geven de vrijwilligersgroepen en bewonersinitiatieven een stem waar het gaat om het contact met de overheden. We bieden vrijwilliger- en bewonersnetwerken ook een aantal Facebook pagina's om elkaar te inspireren en kennis uit te wisselen. We gaan door onze Facebook pagina m.b.t. weidevogelbescherming en de Facebook pagina m.b.t. landschappelijke erven in Gelderland. We brengen Landschapsnieuws uit om te agenderen, te inspireren en te informeren.

We blijven ook in 2016 weer werken langs de lijnen van onze sleutelmerken, 'Dat doen we samen', 'Maak je erf goed', 'Ruimte voor plant en dier' en 'Bakens in de tijd'. We investeren proactief in de samenwerking met andere provinciale organisaties die een raakvlak hebben met onze doelstellingen. Het gaat dan om organisaties die werken aan natuur, vrijetijdseconomie, leefbaarheid, cultuurhistorie en erfgoed en ruimtelijke kwaliteit. We zetten in op landschapseducatie. We doen daarbij met name een beroep op onze lokale vrijwilligersgroepen. We wisselen kennis en ervaringen uit met de andere provinciale organisaties landschapsbeheer, waarmee we Landschapsbeheer Nederland vormen. We voeren gezamenlijk een landelijke lobby voor landschap en zorgen voor de uitvoering van een aantal landelijke projecten, zoals de Natuurwerkdag en Lekker Landschap.

Verantwoordingsverklaring

Vanaf 1 juli 2008 is het nieuwe Reglement van het CBF-Keur van kracht. Conform dit Reglement legt de keurmerkhouders in het jaarverslag een Verantwoordingsverklaring af over de principes van goed bestuur.

Toezicht houden, besturen en uitvoeren

Het bestuur van SLG is een onbezoldigd bestuur en bestaat uit leden die op persoonlijke titel en vanuit persoonlijke affiniteit, dikwijls in relatie met hun maatschappelijke positie, een bijdrage willen leveren aan de stichtingsdoelstellingen. Uit de leden zijn een voorzitter, secretaris en penningmeester benoemd.

SLG heeft gekozen voor een bestuursmodel, waarbij besluiten binnen de vastgestelde beleidskaders en financiële kaders middels een 'delegatiebesluit directeur' zijn gedelegeerd aan de directie. De directie legt tijdens de bestuursvergaderingen verantwoording af aan het bestuur over het uitgevoerde beleid. SLG heeft in de statuten geregeld hoe het bestuur wordt samengesteld, wat het maximaal aantal bestuurders is en hoe de bestuursvergaderingen worden georganiseerd. In het huishoudelijk reglement is vermeld van welke bestuurlijke aandachtsgebieden sprake is.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het beleid en de beleidsontwikkeling. Dit betekent dat het bestuur de hoofdlijnen van het beleid bepaalt en het meerjarenbeleidsplan, de begroting inclusief eventuele wijzigingen daarin, de jaarrekening en het jaarverslag vaststelt. Het bestuur benoemt jaarlijks een accountant en geeft hem de opdracht de jaarstukken te onderzoeken en verzoekt hem daarover een goedkeurende verklaring af te geven. Het bestuur ziet erop toe dat de afgesproken inhoudelijke doelen worden gerealiseerd binnen de vastgestelde financiële kaders.

Het vastgestelde beleid wordt op hoofdlijnen voorbereid door de directeur gezamenlijk met het bestuur. In de rol van werkgever zorgt het bestuur ervoor, met de directeur als gemandateerd werkgever naar de overige werknemers en hoofd van de werkorganisatie, dat SLG op correcte wijze haar werk doet. De directeur hanteert daarbij een inhoudelijk jaarplan en een intern document Administratieve Organisatie Interne Beheersing, waarin alle bedrijfsprocessen en procuraties zijn vastgelegd.

Het bestuur heeft een klachtenregeling vastgesteld, zodat toezicht plaatsvindt op de goede behandeling van iedere uiting van onvrede over het beleid of de uitvoering van beleid van SLG.

Jaarlijks wordt het functioneren van de directie geëvalueerd tijdens een functioneringsgesprek tussen directeur enerzijds en voorzitter, secretaris en penningmeester anderzijds. Hiervan wordt een verslag gemaakt.

Elke twee jaar evalueert het bestuur het eigen functioneren. De resultaten van deze zelfanalyse worden schriftelijk vastgelegd. Elke vijf jaar, als onderdeel van de beleidscyclus, evalueert het bestuur het bestuursprofiel ten behoeve van conclusies inzake samenstelling, omvang, taken en werkwijze van het bestuur. De resultaten worden schriftelijk vastgelegd.

Elke vijf jaar evalueert het bestuur of de statuten en het huishoudelijk reglement nog passend zijn en voldoen aan de vigerende wet- en regelgeving. De resultaten worden schriftelijk vastgelegd.

Optimaliseren van de effectiviteit en efficiency van bestedingen

SLG stelt jaarlijks en vervolgens elk kwartaal een uitvoeringsplan op met de realisatie en planning van alle taken en projecten. In de organisatie wordt door leidinggevenden en projectleiders gestuurd op kwaliteit en tijdige oplevering van projecten en andere overeengekomen prestaties. Alle medewerkers houden maandelijks een voorgeschreven model voor de eigen werkplanning bij. Wekelijks worden gewerkte uren geregistreerd. De directeur en het hoofd Projecten en Advies houden toezicht op het naleven van de afspraken uit het interne document Administratieve Organisatie en Interne Beheersing. Tussentijds overleg vindt plaats zodra de uitvoering daartoe aanleiding geeft. Binnen de uitvoering van taken en projecten wordt voortdurend gezocht naar mogelijkheden om doelmatiger en doeltreffender te werken. Voor de uit te voeren basistaken worden jaarlijks opnieuw afspraken gemaakt met de provincie. Voor de uit te voeren projecten worden per project afspraken gemaakt met gemeenten, waterschappen en provincie.

De omgang met belanghebbenden

Belanghebbenden, subsidieverleners en opdrachtgevers krijgen tussentijdse en eindrapportages met betrekking tot de voortgang en resultaten (inhoudelijk en financieel). Bij elke activiteit wordt onderzocht op welke wijze de promotie van de activiteiten kan bijdragen aan de doelstelling. Daarbij wordt onderzocht welke communicatiemiddelen het meest doeltreffend zijn binnen de budgettaire mogelijkheden. Ook worden diverse sociale media ingezet en benut. Waar zich kansen voordoen wordt ook de pers actief betrokken bij de activiteiten en de resultaten. Via de website (www.landschapsbeheergelderland.nl), de digitale nieuwsbrief (Landschapsnieuws), het jaarbericht (in 2015: Verknocht aan ons landschap!) en de eigen Twitter account, @SLGelderland, communiceert SLG over haar activiteiten en resultaten. SLG staat open voor suggesties en ideeën en biedt een goede en professionele bereikbaarheid van haar medewerkers. SLG heeft een klachtenregeling zodat voor een ieder die een klacht wil indienen ook duidelijk is hoe er met een klacht wordt omgegaan.

Bestuur, directie en medewerkers

Bestuur

Het bestuur van SLG bestond op 31 december 2015 uit de volgende personen;

De heer D.H. (Dirk) van Uitert (voorzitter) – bestuurslid sinds september 2005

De heer F.R. Hoving (secretaris) – bestuurslid sinds juni 2012

De heer E. Schurer (penningmeester) – bestuurslid sinds april 2011

De heer L. Dolmans (lid) – bestuurslid sinds april 2011

De heer W. Meijers (lid) – bestuurslid sinds april 2011

Mevrouw J.J.W. Blom (lid) – bestuurslid sinds april 2013

De heer A. Hottinga (lid) – bestuurslid sinds juli 2015

Bestuursleden treden automatisch af na twee bestuursperioden van 5 jaar lid te zijn geweest van het bestuur.

Nevenfuncties op 31 december 2015:

Bezoldiging is expliciet vermeld tussen haakjes.

De heer Van Uitert:

- eigenaar adviespraktijk 'Vraag het aan Dirk', Oosterbeek (bezoldigd)
- lid Raad van Toezicht Onderwijspecialisten, Arnhem (bezoldigd)
- voorzitter Gebruikersadviesraad Stadregiotaxi Arnhem-Nijmegen (bezoldigd)
- lid Raad van Toezicht van Driegasthuizengroep, Arnhem (bezoldigd)
- lid provinciale Regiocommissie Food Valley, een adviesorgaan van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland (provinciale vacatieregeling)
- voorzitter Zorghoeve Klein Mariëndaal, Arnhem
- lid klankbordgroep magazine Nieuwe Veluwe
- lid initiatiefgroep 'Landgoederen op de Helling', Oosterbeek
- Fair Trade ambassadeur in de gemeente Renkum
- voorzitter Landelijke Vereniging Vrienden van de Veluwe
- lid bestuur Gelderse Natuur- en Milieufederatie

De heer Hoving:

- directeur Hoving Advies en Interim BV, Rozendaal (bezoldigd)
- voorzitter Rozendaalse hengelervereniging
- voorzitter Monumentencommissie Culemborg (bezoldigd)
- voorzitter welstandscommissie Rayon VIII (onkostenvergoeding)
- lid ledenraad Rabobank Arnhem en omstreken

De heer Schurer:

- rentmeester bij Staatsbosbeheer regio Oost, Deventer (bezoldigd)
- eigen rentmeesterspraktijk, Velp (bezoldigd)
- directeur/rentmeester landgoed 't Medler te Vorden (bezoldigd)
- lid bestuur stichting Doorwerthse Waarden

De heer Dolmans:

- eigenaar Dolmans Opleiding en Onderzoek, Bemmelen (bezoldigd)
- voorzitter stichting Doornik Natuurakkers
- voorzitter stichting Heg en Landschap
- voorzitter stichting Onze Waal
- lid bestuur Vereniging Nederlands Cultuurlandschap

De heer Meijers:

- senior accountmanager Nationaal Groenfonds, Hoevelaken (bezoldigd)
- lid Raad van Toezicht stichting Grondbeheer

Mevrouw Blom:

- teamleider zorg bij Driegasthuizengroep (bezoldigd)
- secretaris bestuur Kamerkoor De Hoventoon, Deventer

De heer Hottinga:

- accountmanager Staatsbosbeheer in Overijssel (bezoldigd)
- voorzitter imkersvereniging Heerde
- adviseur hoofdbestuur Nederlandse Bijenhouders Vereniging
- lid bestuur Stichting Instandhouding Meursweide en Meurspark Heerde
- coördinator vogeltellingen bij de vogelwerkgroep van KNNV afdeling Epe-Heerde

Bezoldigingsbeleid bestuur

Bestuursleden kunnen onkosten die direct verband houden met hun bestuurstaak declareren (€ 0,28 per gereden kilometer of vervoersbewijzen 2^e klas openbaar vervoer). Er wordt geen vergoeding verstrekt voor de inzet van tijd.

De totale bestuurskosten bedroegen in 2015 € 1.569.

Personeel

Op 31 december 2015 waren de volgende personeelsgroepen als volgt bezet bij Landschapsbeheer Gelderland;

Directie

Directeur 1,0 fte in loondienst

De heer ir. A.R. (Arjan) Vriend

Nevenfuncties op 31 december 2015:

- lid bestuur Stichting Zeldzame Huisdierrassen
- lid bestuur Stichting Agrarisch Erfgoed Nederland
- lid klankbordgroep magazine Nieuwe Veluwe
- lid raad van advies Gilde van Traditionele Schaapherders

Bezoldigingsbeleid directie

De directeur ontving in 2015 een bruto salaris (incl. eindejaarsuitkering en vakantiegeld) ter grootte van € 82.399 behorend bij salarisschaal 14 van het provinciaal schalenstelsel (SLG volgt het salarisstelsel van de provincies). Afhankelijk van de beoordeling van het functioneren kan het bestuur maximaal 2 periodieken toekennen. In 2015 is een eindejaarsuitkering uitgekeerd van 5,6%. De directeur maakt gebruik van een pensioenregeling bij het ABP conform de provinciale pensioenregeling (SLG volgt de pensioenregeling van de provincies).

Voor gemaakte onkosten in verband met het uitoefenen van de functie is een vergoeding beschikbaar gesteld (€ 0,19 voor gereden kilometer woon-werk, € 0,36 voor gereden kilometer zakelijk, vervoersbewijzen 2^e klas openbaar vervoer, vergoeding zakelijk gebruik mobiele telefonie, daadwerkelijke verblijfkosten i.v.m. avondwerk).

Statutenwijziging

Op 14 maart 2016 heeft een notariële statutenwijziging plaatsgevonden. Er is een statutaire raad van toezicht ingesteld en mevrouw Blom, alsmede de heren Hoving, Schurer, Meijers en Hottinga zijn bij notariële akte benoemd tot leden van de raad van toezicht. De heer Vriend is bij notariële akte benoemd tot directeur-bestuurder.

Medewerkers

Op 31 december 2015 waren de volgende aantallen medewerkers in loondienst werkzaam in de volgende functiegroepen:

Directeur	1,0 fte	1 medewerker
Hoofd projecten en advies	1,1 fte	1 medewerker
Communicatie	1,6 fte	4 medewerkers
Projectleiders/senior adviseurs	7,9 fte	10 medewerkers
Projectmedewerkers/adviseurs	3,2 fte	4 medewerkers
Bureauondersteuning en facilitair	3,0 fte	5 medewerkers
Totaal	17,8 fte	24 medewerkers

Voor de namen, functies en aandachtsgebieden van het actuele medewerkersbestand verwijzen we naar de website.

Bezoldigingsbeleid overige medewerkers

De medewerkers ontvingen in 2015 een salaris behorend bij de salarisschalen variërend van schaal 4 t/m schaal 12 van het provinciale salarisstelsel (SLG volgt het salarisstelsel van de provincies). Afhankelijk van de beoordeling van het functioneren kan de directeur maximaal 2 periodieken toekennen. In 2015 is een eindejaarsuitkering uitgekeerd van 5,6%. De medewerkers maken allemaal gebruik van een pensioenregeling bij het ABP conform de provinciale pensioenregeling (SLG volgt de pensioenregeling van de provincies).

Voor gemaakte onkosten in verband met het uitoefenen van de functie is een vergoeding beschikbaar gesteld (€ 0,19 voor gereden kilometer woon-werk, € 0,36 voor gereden kilometer zakelijk, vervoersbewijzen 2^e klas openbaar vervoer, vergoeding zakelijk gebruik mobiele telefonie, daadwerkelijke verblijfkosten i.v.m. avondwerk).

Scholing en opleiding

In 2015 is door de gehele organisatie deelgenomen aan de Sterke Punten Training, waarmee geleerd is de talenten nog gericht in te zetten in de functie. In 2016 gaan we aan de slag met competentieontwikkeling van participatie professionals.

Directe hulp van vrijwilligers

Een aantal vrijwilligers ondersteunden de werkorganisatie van SLG direct met betrekking tot beheer van het gereedschappendepot, het distribueren van Klompenpadenrourefolders en andere administratieve werkzaamheden. Verder hadden we regelmatig ondersteuning van vrijwilligers tijdens verschillende zogenaamde uitdeeldagen van landschappelijke beplanting.

SLG is hen zeer erkentelijk voor hun inzet.

Bijlage 1 Bezoldiging directie

Naam	A.R. Vriend
Functie	directeur
<u>Dienstverband</u>	
Aard	onbepaald
Uren (voltijds werkweek)	36 uur
Parttime percentage	100%
Periode	1-1-2015 t/m 31-12-2015
<u>Bezoldiging (in euro's)</u>	
Jaarinkomen:	
Bruto loon/salaris	74.475
Vakantiegeld	5.861
Eindejaarsuitkering, 13 ^e maand	2.063 (netto)
Variabel jaarinkomen	-

Totaal jaarinkomen	82.399
SV lasten (werkgeversdeel)	8.948
Belastbare vergoedingen/bijtellingen	3.815
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	11.920
Overige beloningen op termijn	-
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-

Totaal overige lasten en vergoedingen	24.683
Totaal bezoldiging 2015	107.082
	=====

Bijlage 2 Schouders onder ons erfgoed

De activiteiten van het tweejarig project 'Schouders onder ons erfgoed' (zaaknummer 2014-000345), gefinancierd door de provincie op basis van de Robuuste Investeringsimpuls, hebben de volgende resultaten opgeleverd:

- Er zijn 3 archeologiewachten opgericht van gemiddeld 8 vrijwilligers in de gemeenten Apeldoorn, Epe en Putten. Deze werkgroepen werken samen met de Stichting Erfgoedbeheer en de betreffende gemeenten om met name grafheuvels in bezit van de gemeente en van particuliere eigenaren te onderhouden;
- Er zijn 10 buitenplaatswerkgroepen opgericht van gemiddeld 10 vrijwilligers op de volgende particuliere historische buitenplaatsen: Huize Medler, Huis Den Dam, Huis de Kernnade, Havezathe Voorstonden, Huis de Poll, De Valkenberg, Landgoed Bingerden, Landgoed Huis Schouwenburg en Kasteel Heukelum. Dat zijn 9 werkgroepen. De 10^e werkgroep is opgericht als werkgroep die niet 1 maar 3 buitenplaatsen onderhoudt: Huis de Spaensweerd, Huis Empe en De Wijde Landen;
- De opgerichte buitenplaatswerkgroepen en de bezitters van de betreffende buitenplaatsen zijn uitgerust met extra gereedschap en hebben afgestemd op hun behoefte ruim tien extra cursussen of adviestrajecten op maat gehad op de buitenplaats zelf. Er zijn drie excursies geweest voor alle buitenplaatsen en hun werkgroepen onder leiding van deskundige docenten, waarin toonaangevende tuinen zijn bezocht om de aanwezigen meer te leren over onderhoud en herstel van monumentaal groen;
- Het 'oral history' project is opgeleverd met 33 verhalen op basis van ongeveer 25 interviews. Er is een map tour vormgegeven om ze te ontsluiten:
<http://slgelderland.maps.arcgis.com/apps/MapTour/index.html?appid=23a9b4db93424faf842d34cc7795b320>

De 10 buitenplaatswerkgroepen en de 3 archeologiewachten kunnen gefaciliteerd blijven door SLG om succesvol te blijven, mits er financiering beschikbaar is voor de ondersteuningswerkzaamheden van SLG. SLG spant zich in deze financiering te vinden.

De opgeleide interviewvrijwilligers van het 'oral history' project werken samen met de gemeente Winterswijk en Stichting de Museumfabriek om de verhalen in te zetten voor meer draagvlak voor de instandhouding van scholteboerderijen. Ook heeft het merendeel van de opgeleide vrijwilligers zich aangesloten bij de Oral History Werkgroep Gelderland en blijven vrijwilligerswerk verrichten. Op dit moment onderzoekt SLG of een boekpublicatie van (een deel van) de verhalen haalbaar is. SLG spant zich in financiering hiervoor te vinden.